

uváženo, že jde v tomto předpisu o doložku velmi přesného a nezměnitelného doslovu, jak tomu svědčí nejen zákon, nýbrž i prameny.

Čís. 5122.

Dovozné, vyúčtované v cizí měně, jest přepočítati na Kč v kursu dne, kdy bylo skutečně placeno (v knihách vyúčtováno). Kupní cenu pak jest přepočítati dle kursu v den dodání zboží.

(Rozh. ze dne 16. června 1925, Rv I 683/25.)

Proti žalobě pražské firmy z běžného účtu namítla žalovaná pařížská firma mimo jiné započtením též pohledávku proti žalobkyni na zaplacení kupní ceny za dodané zboží a na zaplacení dopravného za toto zboží. Obě pohledávky byly vyúčtovány ve francouzských francích. Procesní soud první stolice přiznal žalobkyni 31.131 Kč 58 h, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Zbývá jen rozhodnouti, v jakém kursu bylo přepočítati kupní cenu a dovozné, pokud byly účtovány ve franc. francích a v německých markách, na československé koruny. Pokud jde o dopravné, uznal odvolací soud právem, že jest rozhodným kurs ke dni 2. srpna 1922, poněvadž toho dne firma C., jak zjištěno, obdržela od pařížského domu žalované zálohu na dopravné 6.000 franc. franků, které dle dopisu ze dne 19. listopadu 1924 tímto dnem také ve svých knihách vyúčtovala. Bylo tedy firmě C. skutečně placeno dnem 2. srpna 1922. Kdy zatížil žalovanou její pařížský dům, má význam jen pro jich vzájemný poměr, nikoliv však vzhledem k žalobkyni. Nebylo proto třeba, by byl zjištěn kurs francouzských franků a německých marek ku dni 1. srpna 1922 a není řízení neúplným (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), že se tak nestalo. Ale i co do přepočítání kupní ceny 9.215.37 franků franc. na Kč jest přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že jest rozhodným kurs v den splatnosti kupní ceny, t. j. v den skutečného dodání zboží. Netřeba se vůbec obíratí otázkou, zda byla splništěm Praha či jiné místo. Dle Šu 1052 (1066) obč. zák., jehož jest použití také na kup obchodní, není žádná z obou smluvních stran povinna, by plnila dříve, než druhá strana. Kupitel jest tedy povinen zaplatiti kupní cenu jen proti dodání zboží při jeho odevzdání (čl. 342 odstavec třetí obch. zák.). Odevzdáním rozumí však zákon v čl. 342 odstavec třetí obch. zák. skutečné předání, i když snad má k němu dojiti jinde, než v místě plnění, na příklad, převzal-li prodávatel povinnost zaslání zboží z ujednaného splniště jinam. Kupiteli musí býti umožněno, aby zboží před jeho zaplacením viděl a přezkoumal. Nemůže tedy prodávatel, pokud to ovšem nedovoluje jiná úmluva neb obchodní zvyklost, učiniti odeslání zboží, třeba i z místa plnění na místo určení, závislým na předchozím zaplacení kupní ceny. Dle zjištění nižších soudů bylo zboží žalobkyni odevzdáno dne 22. srpna

1922, tímto dnem byla také splatna kupní cena jeho a řídí se proto i přepočítací kurs tímto dnem.

Čís. 5123.

Byl-li objednan adresář k dodání po vyjití, nebyl však po delší dobu dodán, mohl objednatel důvodně předpokládati, že se smlouvy sešlo. Dodatečnou lhůtu nebylo v tomto případě třeba poskytovat.

(Rozh. ze dne 16. června 1925, Rv I 747/25.)

Žalovaná firma objednala dne 5. února 1920 žalobcův adresář pro Moravu a Slezsko. Adresář měl být dodán »po vyjití«. Dne 28. března 1924 zaslal žalobce adresář i s účtem, žalovaná však přijetí odmítla. Žalobě o zaplacení adresáře procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest zjištěno, že ke smlouvě došlo v základě objednacímho listu ze dne 5. února 1920, že nebyla smluvena určitá lhůta dodací, nýbrž, že adresář měl být zaslán ihned po vyjití a že byl žalované dodán dne 28. března 1924. Uváží-li se, že objednacím list jest upraven pro objednávku jedenácti různých publikací, z nichž dle podmínek ku konci připojených některé zasílají se ihned, jiné, mezi nimi také adresář pro Moravu a Slezsko, po vyjití, pak, že objednané dílo, adresář, dle své povahy má sloužiti k obchodním účelům, nutno míti za to, že žalovaná tuto nákladnou pomůcku objednala pro své obchodní potřeby v předpokladu, že jí bude moci použiti v dohledné době a ne snad teprve po několika letech. Že objednaný adresář vyjde skutečně v poměrně krátké době, mohla žalovaná předpokládati již ze srovnání s ostatními publikacemi, z nichž zejména adresář Čech byl již po ruce, to tím spíše, když nebylo ani tvrzeno, že jí bylo při objednávce vysvětleno, že vydání adresáře může se prodloužiti až na léta, což by byla vyžadovala již obchodní péče a slušnost (čl. 282 obch. zák.). Právem tedy odvolací soud usuzuje, že žalovaná z nepoměrně dlouhého otálení s vydáním adresáře mohla za to míti, že se smlouvy sešlo a že také přímo illoyálně opozdžené uplatňování smlouvy se strany smluvníka, který průtah zavínil, jest vyloučeno. Žalobce neomlouvá ani okolnost, teprve v dovolání uplatňovaná, že nemohl adresář dodati dříve, poněvadž nebyly přípravné práce skončeny a že mohlo být k jeho vydání přikročeno teprve v roce 1924. S těmito možnými překážkami měl žalobce počítati již při ujednání smlouvy a upozorniti na ně v podmínkách, v nichž na své zájmy tak značně pamatoval. Neoprávněna jest výtká, že žalovaná měla dáti žalobci dle čl. 355 a 356 obch. zák. přiměřenou dodatečnou lhůtu k plnění, chtěla-li od smlouvy odstoupiti. Dovolatel přehlíží, že již povaha obchodu, o nějž jde, poskytnutí dodatečné lhůty vylučuje. Žalovaná nemohla přece poháněti vydání adresáře, jenž jí měl být